

2005. október 11.

Eurostat News Release 2005. szeptember 26.

Jelentés a 2004. évi államháztartási hiányról és az államadósságról

Az eurózóna és az EU-25 országainak államháztartási hiánya a GDP 2,7, illetve 2,6%-a
Az államadósság a GDP 70,8, illetve 63,4%-a

2004-ben az eurózóna¹ és az EU-25 országainak államháztartási hiánya 2003-hoz viszonyítva javult, miközben az államadósság növekedett. Az eurózónában az államháztartási hiány a GDP 3,0%-áról 2,7%-ára mérséklődött 2003 és 2004² között, az EU-25-ben 3,0%-ról 2,6%-ra csökkent. Az eurózónában az államadósság GDP-hez mért aránya 70,4%-ról 70,8%-ra emelkedett egy év alatt, az EU-25-ben 63,0%-ról 63,4%-ra.

Az Eurostat, az Európai Unió Statisztikai Hivatala ezúton nyújt tájékoztatást az államháztartás hiányáról és az államadósságról³. Az adatok a 25 tagállam által az Eurostatnak átadott, 2001 és 2004 közötti időszakokra vonatkozó a túlzott hiány eljárás (EDP) keretében nyújtott államháztartási hiány- és államadósság-információkon alapulnak (2005. évi második adatközlés), és az ESA-módszertant követik. Ez a gyors tájékoztató az államháztartás kiadásairól és bevételeiről is tartalmaz adatokat⁴.

¹ Eurózóna: Ausztria, Belgium, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország.

² Az előző adatközlés során a 2004. évi államháztartási hiány az eurózónára a GDP 2,7%-a, az EU-25-re a GDP 2,6%-a volt. Az államadósság az eurózónában a GDP 71,3%-át, az EU-25-ben 63,8%-át tette ki. Lásd News Release 39/2005, 2005. március 18.

³ A Maastrichti Szerződés (Túlzott hiány eljárásra vonatkozó jegyzőkönyv) szerint az államháztartási hiány (többlet) a teljes államháztartás (központi költségvetés, tartományi állami költségvetés, önkormányzatok és társadalombiztosítási alapok) nettó tartozását (követelését) jelenti. A mutatót nemzeti számlák koncepció szerint számolják (ESA'95). Az államadósság a teljes államháztartás konszolidált bruttó adóssága az év végén (névértéken). Az elsődleges egyenleg a kamatterhek nélküli konszolidált államháztartási hiányt (többletet) jelenti, kivéve Ausztriát, Svédországot, Szlovákiát és Szlovéniát, amelyekre nem konszolidáltak a kamatadatok.

- Az eurózónára és az EU-25-re vonatkozó aggregált táblákban az adatok euróban vannak kifejezve. Az eurózónán kívüli országokra az euróra való átváltási árfolyam a következő:
  - a hiány/többlet és GDP-adatokra az évi átlagos árfolyam;
  - az államadósság állományára az év végi árfolyam.
- Az egyes országok adatai nemzeti valutában vannak kifejezve, az eurózóna országai esetén euróban.

⁴ Az államháztartás kiadási és bevételi adatait az Eurostat az ESA95 Adatátadási Programja keretében kapja meg. Az adatok tartalmazzák az államháztartási számlák nem-pénzügyi tranzakcióinak összegét, beleértve a folyó és a tőke tranzakciókat is. A definíciókat a 2000. július 10-i 1500/2000 számú bizottsági rendelet tartalmazza. Az ESA95 módosítása után az államháztartás ESA'95 szerinti egyenlege (amelyet az összes államháztartási bevétel és kiadás különbségeként számíthatunk ki) nem egyezik meg a túlzott deficit eljárás szerint kiszámolt egyenleggel. A 2558/2001 számú rendelet szerint két fő módon lehet definiálni az államháztartási hiányt, illetve többletet:

Három tagállam hiány és adósság adatainak alátámasztására az Eurostatnak még további vizsgálatot kell elvégeznie. További magyarázat a *Nyitott kérdések* pont alatt található.

	2001	2002	2003	2004
Eurózóna (millió euró)				
GDP piaci áron	6 895 974	7 135 182	7 340 966	7 637 346
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-128 297	-179 886	-221 082	-208 278
a GDP százalékában	-1,9	-2,5	-3,0	-2,7
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	48,1	48,4	48,9	48,1
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	46,2	45,8	45,8	45,4
Államadósság	4 777 253	4 935 825	5 167 144	5 406 417
a GDP százalékában	69,3	69,2	70,4	70,8
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	2,1	1,1	0,4	0,5
EU-25 (millió euró)				
GDP piaci áron	9 343 470	9 687 471	9 835 248	10 303 085
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-123 077	-226 140	-298 433	-269 729
a GDP százalékában	-1,3	-2,3	-3,0	-2,6
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	47,1	47,5	48,3	47,6
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	45,7	45,1	45,2	45,0
Államadósság	5 790 648	5 948 066	6 197 280	6 534 393
a GDP százalékában	62,0	61,4	63,0	63,4
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	2,3	1,0	0,1	0,4

2004-ben a legmagasabb GDP-hez mért államháztartási hiányt Görögország (-6,6%), Magyarország (-5,4%) Málta (-5,1%) és Ciprus (-4,1%) regisztrálta. További nyolc tagállam a GDP 3%-át kitevő vagy azt meghaladó deficitet regisztrált: Lengyelország (-3,9%), Németország (-3,7%), Franciaország (-3,6%), Olaszország (-3,2%), Szlovákia (-3,1%), Nagy-Britannia (-3,1%), Csehország (-3,0%) és Portugália (-3,0%). Hat tagállamban 2004-ben is többletet mutatott az államháztartás egyenlege: Dániában (2,3%), Finnországban (2,1%), Észtországban (1,7%), Svédországban (1,6%), Írországban (1,4%) és Belgiumban (0,0%). Összességében 16 tagállamban javult az államháztartás helyzete a GDP-hez viszonyítva, nyolcban pedig romlást regisztráltak.

2004-ben a legalacsonyabb államadósság/GDP rátát Észtországban (5,5%), Luxemburgban (6,6%), Lettországban (14,7%) és Litvániában (19,6%) jegyezték. Nyolc tagországban az államadósságnak a GDP-hez viszonyított aránya meghaladta a 60%-ot, ugyanazokban, mint 2003-ban: Görögországban (109,3%), Olaszországban (106,5%), Belgiumban (95,7%), Máltán (75,9%), Cipruson (72,0%), Németországban (66,4%), Franciaországban (65,1%), és Ausztriában (64,3%).

- az ESA'95 definíciója nem tartalmazza a swap és forward ügyletekből származó kamatkifizetéseket,
- a túlzott deficit eljárás céljára használt definíció viszont tartalmazza ezeket.

2004-re vonatkozóan a legtöbb tagállam esetében nincs, vagy csak igen kicsi a különbség a két számítási módszer között, kivéve Finnországot (0,24%), Svédországot (0,22%) és Dániát (0,21%). A Dánia, Ausztria, Szlovénia, Szlovákia és Svédország által szolgáltatott adatok nem teljesen összehasonlíthatóak a többi országgal, mivel a kamatok nem konszolidáltak, ezáltal az államháztartás bevételei és kiadásai túlbecsültek. Nagy-Britannia adatai az államháztartás bevételeire és deficitjére az Eurostat által kiigazítottak az UMTS-licenzből származó bevételek elszámolására vonatkozó eljárása szerint.

Nyitott kérdések

Az Eurostatnak fenntartásai¹ vannak a következő tagállamok adatainak minőségével kapcsolatban:

Csehország: az Eurostat és a cseh statisztikai hatóságok jelenleg tárgyalnak arról, hogy tőkeátruházásként könyveljék-e el az Investment Post Bank (IPB) számára adott tőkeinjekciót a garancia maximális értékéig. Ennek hatására a 2003. évi csehországi államháztartási hiány alacsonyabb lehet a jelenleg jelzetténél.

Görögország: néhány kérdés függőben maradt még a 2002–2004 közötti időszakra vonatkozó EU-tranzakciókkal, a társadalombiztosítás számláival és a tartozások és követelések összegével kapcsolatban

Portugália: a portugál statisztikai hatóságok arról tájékoztatták az Eurostatot, hogy vizsgálatot folytatnak az osztalék ügyében, amelyet egy állami vállalat, az Empresa de Desenvolvimento Mineiro (EDM) fizetett ki, és amelyet államháztartási bevételként könyveltek el 2004-re. Ez körülbelül a GDP 0,03%-ával emelheti majd az államháztartási hiányt.

Az Eurostat mindent megtesz annak érdekében, hogy ezek a kérdések tisztázódjanak, és visszavonhassa fenntartásait.

Az Eurostat megpróbálja tisztázni az értékpapír-kezelés szabályait az ESA'95 Útmutató az államháztartás hiányára és adósságára című kiadványban. Ennek az az oka, hogy a létező szabályokat különféle módon értelmezték különösen a garancianyújtással, a kockázati és profittranszferrel kapcsolatban. Ez módosíthatja néhány ország adatait 2006 márciusában.

Ezenkívül, az Eurostat tisztázni szeretné a tőkeinjekciók eseteit a 2001–2004 közötti időszakban Németországban, Olaszországban, Lengyelországban és Portugáliában. Ezt legkésőbb 2006-ban rendezni kívánja, amint az adott tagállamok rendelkezésére bocsátják a megfelelő adatokat.

Végül, az Eurostat fokozott erőfeszítéseket tesz a szolgáltatott adatok minőségét és konzisztenciáját javítandó, különösen az állományi és folyó adatok korrekcióját illetően. Az Eurostat honlapján az Eurostat tevékenységek/Eurostat hírek menüpontban elérhető egy erre vonatkozó tábla, ami a hiány vagy többlet, illetve egyéb jelentős tényezők hozzájárulását mutatja az adósság szintjének változásához az eurózónában és az EU-25-ben.

További információért a túlzott hiány eljárás keretben alkalmazott statisztikai módszerekről lásd:

- „ESA'95 Manual on government deficit and debt” [második kiadás (2002)]
- *ingyenesen letölthető pdf-file. (A kézikönyv magyar fordítása megtalálható a KSH honlapján: <http://portal.ksh.hu/pls/ksh/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/esa95.pdf>)*

További megjegyzések az értékpapír-műveletekkel, tőkeinjekciókkal, nyugdíjbiztosítási rendszerek osztályozásával és hatásukkal kapcsolatban a kormányzati pénzügyekre, valamint az államháztartásnak fizetett átalányösszegekre vonatkozóan a nyugdíjkötelezettségek transzferét érintően, továbbá a kormányzati intézmények és a nem kormányzati partnerek közötti hosszú távú szerződéseivel kapcsolatban az Eurostat honlapján található.

---

¹ A „fenntartást” a 3605/93 tanácsi rendeletet módosító rendelet javaslatának 16. cikkében meghatározott módon értelmezzük a túlzott deficit eljárás kérdéskörébe tartozó adatok minőségére vonatkozóan. Így a Bizottság „fenntartását” fejezi ki, ha kételyei fogalmazódnak meg a közölt adatok minőségével szemben.

GDP, hiány/többlet és adósság az EU-ban (nemzeti valutában)

	2001	2002	2003	2004
Belgium (millió euró)				
GDP piaci áron	254 153	261 124	269 546	283 472
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	+1 648	-32	+217	+5
a GDP százalékában	+0,6	-0,0	+0,1	+0,0
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	50,0	51,1	52,1	50,3
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	50,6	51,0	52,1	50,2
Államadósság	274 448	275 117	269 447	271 670
a GDP százalékában	108,0	105,4	100,0	95,7
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+7,3	+6,0	+5,6	+4,9
Csehország (millió CZK)				
GDP piaci áron	2 315 255	2 414 669	2 550 783	2 750 256
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-137 036	-163 011	-319 523	-83 526
a GDP százalékában	-5,9	-6,8	-12,5	-3,0
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	45,0	46,9	53,5	44,6
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	39,1	40,2	41,0	41,6
Államadósság	608 684	719 012	941 267	1 011 522
a GDP százalékában	26,3	29,8	36,8	36,8
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	-4,8	-5,3	-11,3	-1,8
Dánia (millió DKK)				
GDP piaci áron	1 320 339	1 349 628	1 389 136	1 447 571
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	+34 120	+18 590	+14 510	+33 740
a GDP százalékában	+2,6	+1,4	+1,0	+2,3
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában ¹	55,1	55,7	55,8	56,0
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	56,3	56,0	55,5	57,1
Államadósság	633 368	642 870	625,134	624 721
a GDP százalékában	48,0	47,6	45,0	43,2
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+5,8	+4,4	+3,6	+4,7
Németország (millió euró)				
GDP piaci áron	2 084 100	2 113 700	2 131 900	2 185 000
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-59 600	-79 600	-86 600	-81 200
a GDP százalékában	-2,9	-3,8	-4,1	-3,7
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	48,2	48,8	49,1	47,5
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	45,4	45,0	45,0	43,8
Államadósság	1 241 500	1 293 000	1 381 000	1 451 000
a GDP százalékában	59,6	61,2	64,8	66,4
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+0,4	-0,6	-0,9	-0,7
Észtország (millió EEK)				
GDP piaci áron	103 126	115 360	125 721	139 773
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	+281	+1 677	+3 317	+2 380
a GDP százalékában	+0,3	+1,5	+2,6	+1,7
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	37,6	37,3	37,2	36,9
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	37,9	38,3	39,6	38,4
Államadósság	4 854	6 702	7 570	7 627
a GDP százalékában	4,7	5,8	6,0	5,5
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+0,5	+1,7	+2,9	+2,0

¹ Dánia államháztartási kiadásként és bevételként tünteti fel a 2. táblában az éves nemzeti számla Adatátadási Programba tartozó adatokat, a definiált nyugdíjalapokba történő befizetések nélkül. Lásd II. függelék.

	2001	2002	2003	2004
Görögország (millió euró)				
GDP piaci áron	131 769	142 369	154 153	167 169
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-8 010	-7 038	-8 823	-11 105
a GDP százalékában	-6,1	-4,9	-5,7	-6,6
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	50,2	49,7	49,9	49,8
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	44,1	44,7	44,1	43,3
Államadósság	150 695	158 885	167 722	182 702
a GDP százalékában	114,4	111,6	108,8	109,3
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+1,2	+1,3	+0,0	-0,9
Spanyolország (millió euró)				
GDP piaci áron	671 895	722 049	774 614	831 864
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-3 389	-1 960	-204	-1 173
a GDP százalékában	-0,5	-0,3	-0,0	-0,1
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	38,9	39,0	38,6	39,0
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	38,4	38,7	38,5	38,9
Államadósság	378 265	384 289	383 015	390 556
a GDP százalékában	56,3	53,2	49,4	46,9
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+2,6	+2,5	+2,4	+1,9
Franciaország (millió euró)				
GDP piaci áron	1 481 200	1 533 600	1 574 600	1 638 600
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-23 200	-48 800	-66 300	-59 700
a GDP százalékában	-1,6	-3,2	-4,2	-3,6
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	52,1	53,2	54,0	53,7
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	50,6	50,0	49,7	50,1
Államadósság	840 787	901 390	995 561	1 067 000
a GDP százalékában	56,8	58,8	63,2	65,1
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+1,5	-0,2	-1,3	-0,8
Irország (millió euró)				
GDP piaci áron	115 305	128 774	137 158	146 386
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	+897	-577	+224	+2 117
a GDP százalékában	+0,8	-0,4	+0,2	+1,4
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	33,7	33,8	33,9	34,2
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	34,5	33,4	34,1	35,7
Államadósság	41 353	41 778	43 183	43 622
a GDP százalékában	35,9	32,4	31,5	29,8
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+2,3	+0,9	+1,4	+2,7
Olaszország (millió euró)				
GDP piaci áron	1 218 535	1 260 598	1 300 929	1 351 328
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-38 741	-34 463	-41 755	-43 652
a GDP százalékában	-3,2	-2,7	-3,2	-3,2
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	49,2	48,5	49,4	48,6
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	46,0	45,6	46,1	45,3
Államadósság	1 351 360	1 365 007	1 389 223	1 439 755
a GDP százalékában	110,9	108,3	106,8	106,5
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+3,4	+3,0	+2,1	+1,8
Ciprus (millió CYP)				
GDP piaci áron	6 104	6 370	6 805	7 216
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-139	-284	-428	-299
a GDP százalékában	-2,3	-4,5	-6,3	-4,1
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	38,9	40,6	45,4	44,1
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	36,6	36,1	39,1	39,9
Államadósság	3 777	4 153	4 752	5 199
a GDP százalékában	61,9	65,2	69,8	72,0
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+1,2	-1,3	-2,8	-0,9

	2001	2002	2003	2004
Lettország (millió LVL)				
GDP piaci áron	5 168	5 689	6 318	7 359
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-109	-131	-75	-70
a GDP százalékában	-2,1	-2,3	-1,2	-1,0
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	36,2	36,1	35,0	36,1
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	34,1	33,8	33,8	35,2
Államadósság	777	810	922	1 079
a GDP százalékában	15,0	14,2	14,6	14,7
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	-1,1	-1,5	-0,4	-0,2
Litvánia (millió LTL)				
GDP piaci áron	48 379	51 643	56 179	61 898
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-962	-711	-684	-889
a GDP százalékában	-2,0	-1,4	-1,2	-1,4
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	35,1	34,4	33,4	33,5
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	33,2	33,0	32,2	32,1
Államadósság	11 101	11 591	12 046	12 162
a GDP százalékában	22,9	22,4	21,4	19,6
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	-0,4	0,0	+0,1	-0,4
Luxemburg (millió euró)				
GDP piaci áron	22 020	22 805	23 956	25 664
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	+1 337	+480	+49	-158
a GDP százalékában	+6,1	+2,1	+0,2	-0,6
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	39,1	43,7	45,0	45,3
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	45,2	45,8	45,2	44,7
Államadósság	1 467	1 559	1 608	1 693
a GDP százalékában	6,7	6,8	6,7	6,6
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+6,4	+2,5	+0,5	-0,4
Magyarország (millió HUF)				
GDP piaci áron	14 849 800	16 740 400	18 408 800	20 338 200
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-522 300	-1 420 900	-1 195 100	-1 098 000
a GDP százalékában	-3,5	-8,5	-6,5	-5,4
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	48,5	52,6	50,4	49,9
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	44,9	44,1	44,0	44,5
Államadósság	7 746 728	9 295 829	10 573 970	11 671 796
a GDP százalékában	52,2	55,5	57,4	57,4
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+1,2	-4,5	-2,4	-1,1
Málta (millió MTL)				
GDP piaci áron	1 689	1 740	1 793	1 847
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-111	-100	-186	-94
a GDP százalékában	-6,6	-5,7	-10,4	-5,1
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	44,4	45,7	50,5	48,3
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	37,8	39,8	39,9	43,1
Államadósság	1 073	1 101	1 305	1 402
a GDP százalékában	63,5	63,3	72,8	75,9
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	-2,9	-1,8	-6,5	-1,0
Hollandia (millió euró)				
GDP piaci áron	440 745	458 212	470 437	483 156
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-1 076	-9 182	-14 908	-10 074
a GDP százalékában	-0,2	-2,0	-3,2	-2,1
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	46,1	46,9	47,7	47,1
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	45,8	44,9	44,5	45,0
Államadósság	227 006	234 931	247 231	256 628
a GDP százalékában	51,5	51,3	52,6	53,1
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+3,0	+0,9	-0,4	+0,6

	2001	2002	2003	2004
Ausztria (millió euró)				
GDP piaci áron	213 015	217 839	224 514	234 301
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	+207	-933	-2 663	-2 303
a GDP százalékában	+0,1	-0,4	-1,2	-1,0
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	51,5	51,3	51,1	50,5
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	51,4	50,7	49,8	49,4
Államadósság	142 784	145 327	146 115	150 767
a GDP százalékában	67,0	66,7	65,1	64,3
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+3,6	+2,9	+1,9	+2,0
Lengyelország (millió PLN)				
GDP piaci áron	760 595	781 112	816 081	885 337
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-28 479	-25 838	-39 506	-34 872
a GDP százalékában	-3,7	-3,3	-4,8	-3,9
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	44,7	45,6	45,8	44,7
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	40,9	42,3	40,9	40,8
Államadósság	279 393	321 454	369 695	386 240
a GDP százalékában	36,7	41,2	45,3	43,6
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	-0,6	-0,4	-1,9	-1,2
Portugália (millió euró)				
GDP piaci áron	127 769	133 828	135 822	141 115
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-5 420	-3 762	-3 884	-4 229
a GDP százalékában	-4,2	-2,8	-2,9	-3,0
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	44,9	44,7	46,2	46,5
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	40,6	41,8	43,3	43,5
Államadósság	68 466	75 142	78 321	83 757
a GDP százalékában	53,6	56,1	57,7	59,4
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	-1,2	+0,1	-0,1	-0,3
Szlovénia (millió SIT)				
GDP piaci áron	4 761 815	5 314 494	5 747 168	6 191 161
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-185 451	-141 314	-156 451	-127 746
a GDP százalékában	-3,9	-2,7	-2,7	-2,1
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	49,0	48,4	48,5	47,9
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	45,1	45,7	45,8	45,8
Államadósság	1 352 233	1 583 714	1 689 971	1 842 058
a GDP százalékában	28,4	29,8	29,4	29,8
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	-1,4	-0,2	-0,6	-0,2
Szlovákia (millió SKK)				
GDP piaci áron	1 012 625	1 100 639	1 202 687	1 328 618
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	-66 432	-85 310	-45 394	-41 776
a GDP százalékában	-6,6	-7,8	-3,8	-3,1
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	43,6	43,7	39,7	40,5
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	37,1	36,0	35,9	37,3
Államadósság	498 707	481 328	518 291	564 106
a GDP százalékában	49,2	43,7	43,1	42,5
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	-2,5	-4,1	-1,2	-0,9
Finnország (millió euró)				
GDP piaci áron	135 468	140 284	143 337	149 012
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	+7 049	+5 981	+3 565	+3 194
a GDP százalékában	+5,2	+4,3	+2,5	+2,1
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	49,2	50,0	51,1	51,3
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	54,4	54,3	53,4	53,2
Államadósság	59 122	59 400	64 719	67 266
a GDP százalékában	43,6	42,3	45,2	45,1
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+8,0	+6,5	+4,3	+3,8

	2001	2002	2003	2004
Svédország (millió SEK)				
GDP piaci áron	2 269 100	2 352 900	2 438 400	2 545 800
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	+57 100	-6 800	+3 700	+40 800
a GDP százalékában	+2,5	-0,3	+0,2	+1,6
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	57,0	58,4	58,7	57,3
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	59,5	57,8	58,6	58,7
Államadósság	1 232 100	1 233 900	1 268 000	1 300 400
a GDP százalékában	54,3	52,4	52,0	51,1
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+5,7	+2,8	+2,3	+3,4
Nagy-Britannia² (millió GBP)				
GDP piaci áron	996 758	1 048 456	1 105 919	1 164 439
Államháztartási hiány(-) / többlet (+)	+7 234	-16 658	-36 640	-36 139
a GDP százalékában	+0,7	-1,6	-3,3	-3,1
Államháztartás kiadásai a GDP százalékában	40,8	41,6	43,2	43,7
Államháztartás bevételei a GDP százalékában	41,7	40,1	40,0	40,7
Államadósság	385 324	400 303	438 648	482 697
a GDP százalékában	38,7	38,2	39,7	41,5
Elsődleges egyenleg a GDP százalékában	+3,1	+0,5	-1,3	-1,1
<i>Megjegyzés: vizsgált időszak a pénzügyi év</i>				
<i>GDP piaci áron</i>	1 006 523	1 062 954	1 121 488	1 175 820
<i>Államháztartási hiány(-) / többlet (+)</i>	-626	-23 008	-35 773	-37 745
<i>a GDP százalékában</i>	-0,1	-2,2	-3,2	-3,2
<i>Államadósság</i>	380 510	399 343	442 492	480 290
<i>a GDP százalékában</i>	37,8	37,6	39,5	40,8
<i>Elsődleges egyenleg a GDP százalékában</i>	+2,2	-0,1	-1,2	-1,1

² Az adatok naptári évre vonatkoznak. A pénzügyi évre (április 1-től március 31-ig) vonatkozó adatokat, amelyek speciális költségvetési intézkedéseket tükröznek Nagy-Britanniában, dőlt betűvel jelezzük a „Megjegyzés” rovatban. Mind a naptári évre, mind a pénzügyi évre vonatkozó adatokat kiigazította az Eurostat azért, hogy az Eurostat határozata szerint (News Release 81/2000, 2000. július 14.) tartalmazza az összes UMTS-licencből származó bevételeket 2000-ben (2000/2001 pénzügyi év); ennek a kiigazításnak az eredményeként Nagy-Britanniának az államháztartási többlete 21 932 millió fonttal (a GDP 2,3%-ával) nőtt 2000-ben (21 671 millió fonttal a 2000/2001 pénzügyi évben), és 1044 millió fonttal (a GDP 0,1%-ával) csökkent 2001-ben (2001/2002). A 2002. (2002/2003) és 2004. (2004/2005) évi deficit 1044 millió fonttal (a GDP 0,1%-ával), 2003-ban pedig 1045 millió fonttal (a GDP 0,1%-ával) emelkedett.

I. függelék

Főbb adatmódosítások a márciusi és szeptemberi EDP adatközlések között

Néhány tagország statisztikai hivatala jelentős mértékben módosította nemzeti számla adatait 2005-ben, ami egyrészt hatással volt az államháztartási hiány és adósság adatforrásaira, másrészt a GDP-számításokra. A 2005. márciusi és szeptemberi adatközlések között jelentős módosítást hajtottak végre a GDP adatai tekintetében a 2001–2004 közötti időszakra vonatkozóan Dániában, Németországban, Észtországban, Görögországban, Spanyolországban, Franciaországban, Máltán, Hollandiában és Portugáliában, ami kihatott a hiánynak, illetve különösen az adósságnak a GDP-hez viszonyított arányára.

A túlzott deficit eljárás céljához szükséges GDP adat a FISIM (pénzközvetítői szolgáltatás fel nem osztott díja) allokációja nélküli, miközben néhány ország statisztikai hivatala a FISIM allokációjával együtt számolt GDP adatot közölhet saját kiadványában. A FISIM felosztása általában növeli a GDP-t, de nincs hatással a deficitre és az adósságra.

Az alábbiakban bemutatjuk az egyes országok magyarázatait a legjelentősebb adatfelülvizsgálatok okairól, amelyeket a márciusi és szeptemberi hiány és adósság adatközlések között hajtottak végre.

Államháztartási hiány

Csehország: Az államháztartási hiány növekedése 2003-ban elsősorban a kivételes osztaléknak köszönhető, amelyet a Cseh Telecom fizetett a kormánynak, illetve a Cseh Vasúti Közlekedési Igazgatás számláinak revíziója is közrejátszott az emelkedésben.

Görögország: A hiány növekedése 2001 és 2004 között főként az EU-transzferek könyvelésének és a kórházak tartozásainak korrekciója miatt következett be.

Litvánia: A 2003. és 2004. évi deficit csökkenését főként az okozta, hogy megváltozott az elveszett megtakarítások és ingatlanok kárpótlásának számbavételi módja.

Luxemburg: az államháztartási hiány csökkenése 2004-ben az adóbevételekre és a nem a központi költségvetéshez tartozó állami vállalatok profitjára és veszteségére vonatkozó teljesebb információknak köszönhető.

Magyarország: a 2004. évi államháztartási hiány növekedése elsősorban a kormányzati alkalmazottak 13. havi fizetésének könyvelése miatt következett be.

Lengyelország: a 2004-es hiány csökkenése az egyéb tartozik számlák felülvizsgálata miatt következett be, ideértve az adókhöz kapcsolódó tartozik számlákat, illetve az egyéb központi költségvetési egységekre vonatkozó új információk is hatással voltak a csökkenésre.

Szlovénia: a 2001. évi hiány főleg azért emelkedett, mert megváltozott a Kártérítési Alaphoz beérkezett igények számbavételi módja. 2003-ban a deficit részben azért nőtt, mert a Kifizetési Ügynökség által a kormánynak kifizetett kivételes osztalék nem számít költségvetési bevételnek, másrészt mert az egyéb tartozások és követelések számlákat felülvizsgálták.

Szlovákia: a 2002. évi hiány főleg a külföldi követelések törlesztésének beszámítása, a 2001. évi hiány az eredményszemléletű elszámolás módjának fejlesztése miatt nőtt.

Adósság

Csehország: Az államadósság azért csökkent, mert a Csehszlovák Kereskedelmi Bank (CSOB) adósságát nem számítják bele a kormányzati számlákba, illetve felülvizsgálták a helyi önkormányzatok adósságát.

Szlovákia: Az időszak alatti változás az adósságban annak az eredménye, hogy a Slovenska Inskasna adósságát, amely az államháztartáshoz tartozik, a Csehszlovák Kereskedelmi Bank adósságaként ismerték el.

Németország: az időszak alatti növekedés az adósságban annak a következménye, hogy a Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) kifizetéseit kormányzati kiadásként ismerték el, amennyiben a privatizációs műveletekhez kapcsolódtak.

II. függelék

A nyugdíjpénztárak osztályozásáról a kormányzati felelősség vagy garancia esetében

2004. március 2-án az Eurostat határozatot hozott a kormányzati felelősség vagy garanciavállalás esetében a magánnyugdíjpénztárak osztályozásáról (News Release 30/2004). Amint ebből az alkalomból bejelentették, az Eurostat kétoldalú egyeztetéseket folytat több tagállammal ennek a határozatnak a megvalósításáról. Ezeknek a megbeszéléseknek az összefüggésében úgy látszott, néhány tagállamnak átmeneti időre van szüksége, amíg meg tudja valósítani ezt a határozatot, azért, hogy el tudják kerülni a töréseket költségvetési politikájuk vezérlésében. Ez az átmeneti időszak a 2007. évi márciusi adatközléssel jár le. Tehát minden tagállamnak legkésőbb 2007 márciusáig teljesítenie kell az ebben a határozatban foglaltakat. Jelenleg Dánia, Magyarország, Lengyelország és Svédország államháztartásában szerepelnek a magánnyugdíjpénztárak.

Az átmeneti időszak lejártáig a fenti pénztárak államháztartáson belül történő szerepeltetése csökkenti az államháztartási hiányt vagy növeli a többletet, és csökkenti az államadósságot. A 2005. évi szeptemberi adatközléskor a fent említett tagállamok államháztartására gyakorolt hatás a GDP százalékában a következő volt:

Hiány / többlet

	2001	2002	2003	2004
Dánia	1,1%	1,0%	1,0%	1,1%
Magyarország	0,7%	0,7%	0,9%	1,1%
Lengyelország	1,5%	1,9%	1,6%	1,9%
Svédország	0,9%	0,9%	0,9%	1,0%

Adósság

	2001	2002	2003	2004
Dánia	1,4%	1,6%	1,3%	1,2%
Magyarország	1,4%	1,7%	2,2%	3,1%
Lengyelország	1,8%	2,5%	3,3%	4,2%
Svédország	0,0%	0,7%	0,7%	0,6%

Kiadja: Eurostat Press Office
Philippe Bautier
BECH Building
L-2920 LUXEMBOURG
Tel: +352-4301-33 444
Fax: +352-4301-35 349
eurostat-pressoffice@cec.eu.int

Az Eurostat News Release-ek elérhetők az interneten:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2005/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2005_MONTH_09/2-26092005-EN-AP.PDF

H-1024 Budapest, Keleti Károly u. 5-7. Tel./Phone: 345-6168
Postacím/Postal address: P.O.Box 51 Budapest H-1525
<http://www.ksh.hu>